

Itaque ut extremum Pontificis voluntatis periculum faciat, Ebroidensem Episcopum Romam mittere statuit; in itinere Venetias divertere jubet; cum eo Andreas Haraultius Messius, antea apud Rempublicam ordinarii oratoris munere functus, legatus a Rege venit, ut de anni præteriti perhonorifica ad eum missa legatione Senatui gratias ageret. Ebroidensis quæcumque in mandatis habebat, quæque ei Romæ agenda erant, Henrici jussu Patribus exponit; ut ei suffragari apud Clementem velint, petit; nihil vel ad Apostolicæ Sedis amplitudinem præstantius, vel ad Galliæ regni incolumitatem illustrius, vel ad rempublicam christianam egregium magis accidere posse, quam si omni heorica virtutis genere excultus victusque Rex, Apostolicæ Sedis ulnis sinuque excipiat; cujus majores, rebus præclare pro Ecclesia gestis, sibi Christianissimi augustos titulos comparaverint.

1595
Henricus
Rex Ebroidensem
Episcopum Ro-
mam mittit

Ebroidensis
Episcopus
& Messius
orator Ve-
netias acce-
dunt.

In ea re Paulus Paruta omnes ingenii nervos intendere a Senatu jussus, Clementem hortatur, ut tandem Regem, armis strenuum, clementia insignem, gratiam ab eo inire avidè cupientem, catholicam religionem professum, qui demississime sæpius per literas perque oratores Ecclesiæ conciliari petiverat, benigne suscipiat: nihil reipublicæ christianæ utilius, nihil pontificio nomine dignius, nihil ad Clementis famam in omnem posteritatem propagandam opportunius, quam potentissimum Regem supplicem suis provolutum genibus amplexari; eum, inquam, qui eximia virtute, militari scientia, assueto laboribus corpore, animo periculis durato, magnanima & excelsa respiciente, multa atque egregia pro christiana religione agere possit. Secum ipse cogitaret magnarum rerum opportunitates perraras esse, semel neglectas frustra quæri, atque expeti. An non ejus constantiæ periculum satis factum, qui denuo exoret, instet, precetur? neque id in speciem, ut ad se provincias civitatesque pertrahat, cum jam toto regno potiatur: fœderis nomine abolito, procures ei ac Principes accessisse, pacis ac belli leges accepisse. Quid igitur cunctandum? an ut, patientia in furorem, spe in desperationem versa, iis se dedat, qui jamdiu de Gallicana ecclesia ab Apostolica Sede sejungenda consilia coquunt. Angliam, majorem Germaniæ partem, Belgium ipsum satis documento esse, quam funestos exitus,

Paulus Pa-
ruta Pont.
ad Regem
Galliæ in
gratiam re-
cipiendum
hortatur.